

RAADSINFORMATIEBRIEF

De leden van de Raad
Postbus 200
2920 AE Krimpen aan den IJssel

Datum: 10 december 2019
Zaaknummer: 121099
Team: Beleid Sociaal Domein
Contactpersoon: I. Remeus
Uw brief van:
Onderwerp: Actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" inclusief Wet verplichte GGZ

Geachte leden van de raad,

Met ingang van 1 januari 2020 treden de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) in werking. Met deze brief informeren wij u over de implementatie van deze wet in onze gemeente.

Beide wetten gaan in op het uitvoeren van verplichte zorg. Verplichte zorg is voor iedereen ingrijpend. De wetten hebben daarom als uitgangspunt dat dwang zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Dit betekent dat er altijd eerst goed moet worden gekeken naar de mogelijkheid om vrijwillige zorg te bieden. Als het niet anders kan dan de zorg te verplichten, moet de duur daarvan zoveel mogelijk worden beperkt.

Wet zorg en dwang (Wzd)

De Wzd is gericht op personen met een psychogeriatrisch en/ of verstandelijke beperking met een indicatie voor zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). De Wzd regelt de rechten van mensen die onvrijwillige zorg krijgen en regelt een gedwongen opname. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Wzd ligt bij de zorgverantwoordelijke. Voor een gedwongen opname in het kader van de Wzd blijft de 'In Bewaring Stelling' (IBS) gelden. Omdat er nog veel onduidelijkheden bestaan over de interpretatie van diverse begrippen binnen deze wet, is 2020 inmiddels uitgeroepen tot overgangsjaar. Bij een samenloop van problemen zal de Wvggz in de praktijk voor de Wzd gaan.

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

In grote lijnen veranderen er vier dingen voor de gemeente:

1. De positie van de burgemeester. De huidige inbewaringstelling (IBS) op grond van de Bopz wordt straks een crisismaatregel, waar andere regels mee verbonden zijn. Ook komt er een regionaal overleg over de uitvoering van de Wvggz tussen de burgemeester, het Openbaar Ministerie (OM) en de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) dat vier keer per jaar plaats moet hebben.
2. Gemeenten moeten verkennend onderzoek gaan doen naar aanleiding van meldingen van familie of betrokkenen over een persoon. De vraag of deze man of vrouw (verplichte) ggz nodig heeft, dient te worden beantwoord. De verplichte zorg ofwel de 'zorgmachtiging' vervangt de rechterlijke machtiging.
3. Het wordt mogelijk verplichte zorg in de thuissituatie op te leggen.
4. Gemeenten en ketenpartners (OM, de rechtspraak en GGZ) moeten veilig informatie uitwisselen. Het landelijk ketenbureau ontwikkelt een systeem waarop gemeenten moeten aansluiten (Klonraad).

Crisismaatregel en hoorplicht

Wanneer sprake is van acuut gevaar, dan moet contact worden opgenomen met 112. In dat geval kan op advies van een psychiater onmiddellijk verplichte geestelijke gezondheidszorg ingezet worden als de burgemeester daarvoor een crisismaatregel afgeeft. De cliënt in kwestie heeft in het kader van de crisismaatregel het recht om door de burgemeester te worden gehoord. Wij hebben besloten dit horen te beleggen bij een externe organisatie.

Deze taak vereist namelijk naast een 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid specifieke vaardigheden en opleidingen in de geestelijke gezondheidszorg. Het CVD voldoet hieraan. Zij biedt al vele jaren psychosociale hulp aan degenen die dat nodig hebben. Daarnaast voert het CVD ook voor onze gemeente de risico-inventarisatie en hoorplicht uit in het kader van de huisverboden. Deze werkzaamheden van het CVD komen overeen met wat met de hoorplicht wordt beoogd. De burgemeester zal voor deze uitvoering van de hoorplicht de eerste zes weken meelopen met het CVD.

Meld- en Adviespunt verward gedrag

Wanneer het gaat om een niet-acute situatie moeten inwoners en ketenpartners hun zorgen over een mede-inwoner met verward gedrag 24/7 kunnen melden bij de gemeente. De gemeente moet vervolgens binnen 14 dagen een verkennend onderzoek (laten) uitvoeren naar de noodzaak van verplichte zorg door een bevoegde hulpverlener. Het college beslist over het indienen van een verzoekschrift tot een zorgmachtiging bij de officier van justitie. De rechter legt een zorgmachtiging op. De verplichte zorg ofwel de 'zorgmachtiging' vervangt de Rechterlijke Machtiging (RM).

Per 1 januari 2020 kunnen ook meldingen in het kader van personen met verward gedrag via mail of telefonisch bij de KrimpenWijzer gedaan worden. Van hieruit wordt het verkennend onderzoek naar de situatie van een persoon uitgevoerd. In onze gemeente werken diverse partijen (welzijnsorganisatie, maatschappelijk werk, woningcorporatie, zorgorganisaties, etc.) samen om mensen met een psychische kwetsbaarheid passende zorg en ondersteuning te bieden. Denk hierbij aan begeleiding bij het wonen, hulp bij financiën of het aanpakken van een verslaving. Op deze manier is er een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.

Verkennend onderzoek

Uit het verkennend onderzoek moet blijken of er zorg nodig is. Als zorg nodig blijkt te zijn, moet uit het gesprek met de cliënt blijken of hij / zij bereid is tot vrijwillige zorg. Een goede afstemming met de ketenpartners is hierbij nodig. Als iemand openstaat voor vrijwillige zorg wordt het verkennend onderzoek afgesloten en wordt door het KST toegeleid naar passende hulpverlening. Een professional met ggz-expertise voert dit gesprek. Wanneer blijkt dat vrijwillige zorg geen oplossing is, moet het proces naar een zorgmachtiging worden opgestart.

Mogelijkheden naaste familieleden en direct betrokkenen

Aan de signalen van familie of naasten wordt in de wet meer waarde gehecht. Naaste familieleden en direct betrokkenen krijgen meer inspraak bij de beslissing of verplichte zorg nodig is. Vertegenwoordigers van betrokkenen of essentiële naasten in de zin van de wet kunnen gebruik maken van hun recht om een aanvraag voor de voorbereiding van een zorgmachtiging door te laten zetten naar het OM (Openbaar Ministerie). Alleen een naast familielid of direct betrokkenen wordt geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek.

Financiële gevolgen

De rijksinkomsten voor de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg zijn verwerkt in de meicirculaire 2019. In de programmabegroting 2020-2023 is hiervoor structureel een bedrag van € 30.000 opgenomen.

Verder zijn in de septembercirculaire 2019 middelen beschikbaar gesteld voor ambulantisering GGZ. In de januariwijziging 2020 wordt hiervoor een begrotingswijziging verwerkt. Het gaat om een bedrag van € 23.574 in 2020 oplopend naar een bedrag van € 36.540 in 2023.

Voor Krimpen aan den IJssel zijn hieronder de totaal beschikbare middelen voor de komende 4 jaar in beeld gebracht, na besluitvorming in de raad van januari 2020:

	2020	2021	2022	2023
Inkomsten meicirculaire; uitvoeringskost en WvGGZ	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Inkomsten septembercirculaire; ambulantisering GGZ	€ 23.574	€ 29.979	€ 35.485	€ 36.540
	€ 53.574	€ 59.979	€ 65.485	€ 66.540

Communicatie

Vanaf 1 januari 2020 staat het contactformulier voor het melden van personen die zich ongerust maken over een inwoner op de KrimpenWijzer website. Vóór 1 januari informeren we onze inwoners via een nieuwsbericht in de Seniorennieuwsbrief en op de website. Hierin wordt vooral het onderscheid tussen acute psychische zorg (via 112) en niet-acute zorg (via de gemeente) benadrukt. Verder is er voorlichting geweest bij de huisartsen, intern en relevante netwerken (zoals bij het woonoverlastoverleg).

Actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" 2019-2021

Ons college heeft voorlopig het actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" vastgesteld. Het actieprogramma wordt ter advisering voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein en het Seniorenplatform. Na deze formele inspraakprocedure zenden wij na definitieve vaststelling het actieprogramma aan uw raad.

Wij zijn klaar voor de uitvoering van de nieuwe wetten en zijn trots op deze prestatie!

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,
De secretaris, De burgemeester,

mr. A. Boele
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester